

תצפית זני אקווילגיה.

חוקרים שותפים:

עירית דורי, ליאנה גנות – מו"פ דרום.

איתן שלמה, יאיר נשרי – שה"מ, משרד החקלאות.

מבוא:

הסוג אקווילגיה שייך למשפחת הנוריתיים וכולל כ- 70 מינים שמקורם באזורים הממוזגים הצפוניים. בעבר נבחנו בישראל מינים שונים של אקווילגיה אולם עקב דרושות קור גבוהות נכשל האיקלום שלהם בארץ.

במסגרת האינטרודוקציה נבחנו בעונת 2007/8 מינים חדשים של אקווילגיה בעלי דרישות קור מופחתות, מקבוצת הסואן והאוריגימי. מינים אלו בעלי מופע פריחה מרשים במגוון רחב של צבעים ונראים כמוצר מעניין לשיווק.

לימוד הגידול מצריך פיתוח ידע ואגרוטכניקה בסיסיים שיאפשרו גיבוש המלצות ראשוניות לגידול. במסגרת עבודה זו נבחנו מספר זנים בארבעה בתי גידול: חממה בתנאי יום טבעי, חממה בתנאי יום ארוך, ב"ר יום טבעי וב"ר יום ארוך.

שיטות וחומרים:

זני אקווילגיה מקבוצת הסואן והאוריגימי נשתלו 10/10/07 בעומד 20 למ"ר, בארבעה בתי צמיחה: חממה יום טבעי, חממה יום ארוך, בית רשת יום טבעי ובית רשת יום ארוך. במסגרת התצפית נערך מעקב אחר מועד הפריחה, יבול ואיכות הפרחים. כמו כן מספר פעמים במהלך תקופת הפריחה נשלחו פרחים לבדיקת חיי מדף.

תוצאות:

ימים משתילה לפריחה:

הזן סואן ורוד צהוב החל לפרוח ראשון בחממה בתנאי יום טבעי בשבוע האחרון של פברואר, 138 ימים לאחר השתילה (תרשים 1). 10 ימים מאוחר יותר הוא החל לפרוח גם ביתר בתי הצמיחה. רב הזנים החלו לפרוח במהלך חודש מרץ 148-164 ימים לאחר השתילה, חוץ מהזנים סואן כחול לבן וסואן אדום לבן בחממה בתנאי יום ארוך, שהחלו לפרוח רק באמצע אפריל, 188 ימים לאחר השתילה. ככלל רב הזנים החלו לפרוח ראשונים בחממה בתנאי יום טבעי ופרחו אחרונים בחממה בתנאי יום ארוך.

אורך פרח:

בחממות בתנאי יום טבעי ויום ארוך, הפרחים היו ארוכים למדי 71-97 ס"מ (תרשים 2). גם בבית רשת בתנאי יום ארוך אורך הפרחים ברב הזנים היה טוב 66-88 ס"מ, ואילו בבית רשת בתנאי יום טבעי הפרחים היו קצרים בהשוואה לבתי הגידול האחרים 57-71 ס"מ.

משקל פרח:

ברב הזנים לבית הגידול היתה השפעה משמעותית על משקל הפרח (תרשים 3). ברב הזנים הגידול בחממה בתנאי יום ארוך גרם לקבלת פרחים בעלי משקל נמוך (68-38 גרם) ואילו גידול בחממה בתנאי יום טבעיובית רשת בתנאי יום ארוך גרמו לקבלת פרחים בעלי משקל גבוה יותר (73-46 גרם) וגבעול יציב יותר.

מספר פעמונים בתפרחת:

סה"כ מספר הפעמונים בתפרחת היה מספק בכל הזנים ובכל בתי הגידול 8-16.9 פעמונים (תרשים 4). אך ניכרו הבדלים בין הזנים ובין בתי הגידול במספר הפעמונים. הזנים האורגימימי כחול לבן וסואן כחול לבן, היו בעלי מספר הפעמונים הגדול ביותר (9.16-12.8 פעמונים). השפעת בית הגידול היתה שונה בזנים השונים.

יבול:

ניכרו הבדלים גדולים מאד בין הזנים ביבול הפרחים, כמו כן אותם זנים אשר גדלו בבתי גידול שונים הניבו יבול שונה (תרשים 5). הזנים סואן אדום לבן וסואן כחול לבן הניבו בכל בתי הגידול יבול נמוך בהשוואה לזנים האחרים. כמו כן יבול הפרחים בבתי הרשת ברב הזנים היה גבוה בהשוואה ליבול בחממה ביום טבעי ויבול נמוך משמעותית התקבל בחממה בתנאי יום ארוך.

סיכום:

* קטיפת הפרחים נמשך כשלושה וחצי חודשים. הוא החל בשבוע האחרון של פברואר ונמשך עד תחילת יוני. רב הזנים החלו לפרוח ראשונים בחממה בתנאי יום טבעי ופרחו אחרונים בחממה בתנאי יום ארוך.

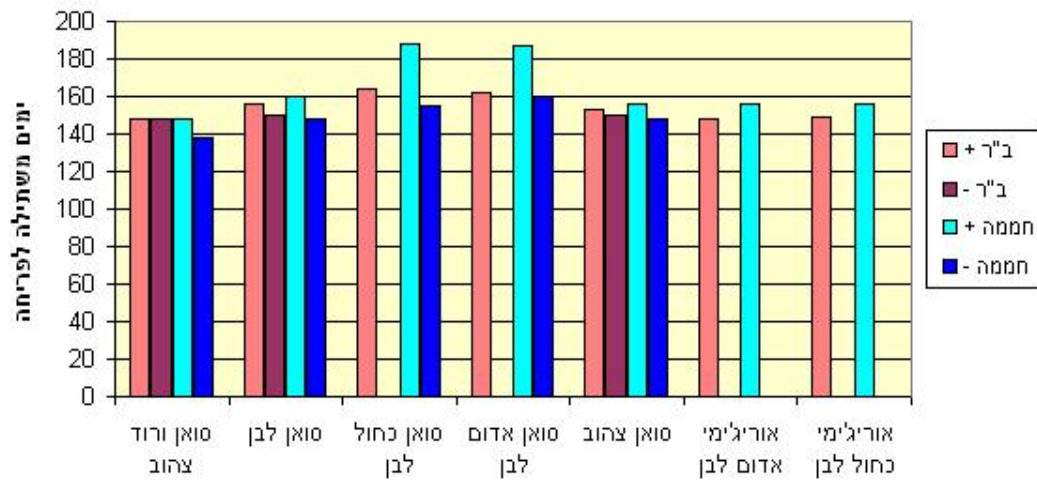
* בחממות בתנאי יום טבעי ויום ארוך ובבית רשת יום ארוך, הפרחים היו ארוכים למדי, ואילו בבית רשת יום טבעי הפרחים היו קצרים באופן משמעותי בהשוואה לבתי הגידול האחרים.

* מספר הפעמונים בתפרחת היה מספק בכל הזנים ובכל בתי הגידול, אך ניכרו הבדלים בין הזנים ובין בתי הגידול במספר הפעמונים.

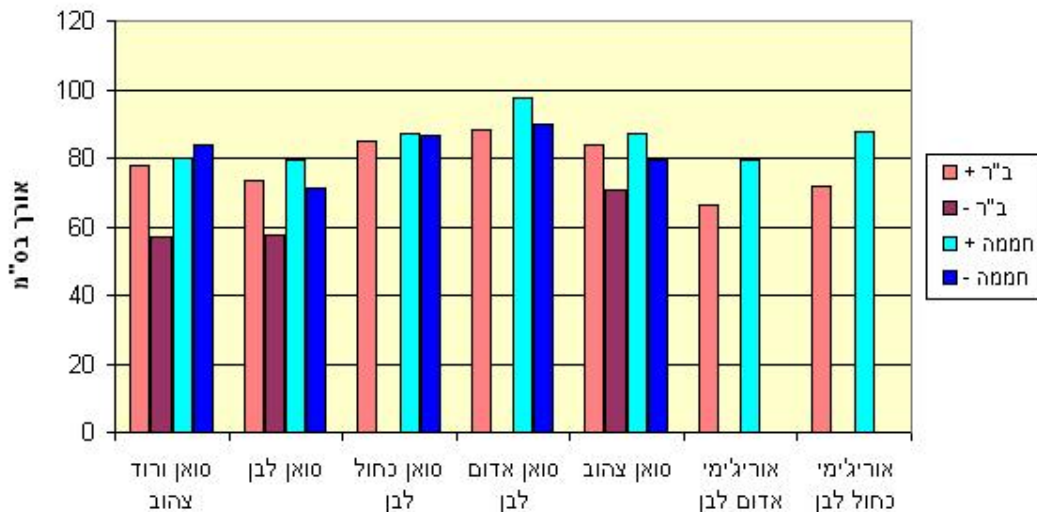
* ניכרו הבדלים גדולים מאד בין הזנים ובתי הגידול ביבול הפרחים. הזנים סואן אדום לבן וסואן כחול לבן הניבו בכל בתי הגידול יבול נמוך בהשוואה לזנים האחרים. כמו כן יבול הפרחים בבתי הרשת ברב הזנים היה גבוה בהשוואה ליבול בחממה ביום טבעי ויבול נמוך משמעותית התקבל בחממה בתנאי יום ארוך.

* לאחר מספר בדיקות שנערכו מסתמנת בעיה בחיי המדף של זני האקווילגיה מקבוצת הסואן והאורגימימי ולכן בעונה הבאה נשים את הדגש על נושא זה, במטרה לאתר טיפול שיאפשר חיי מדף סבירים.

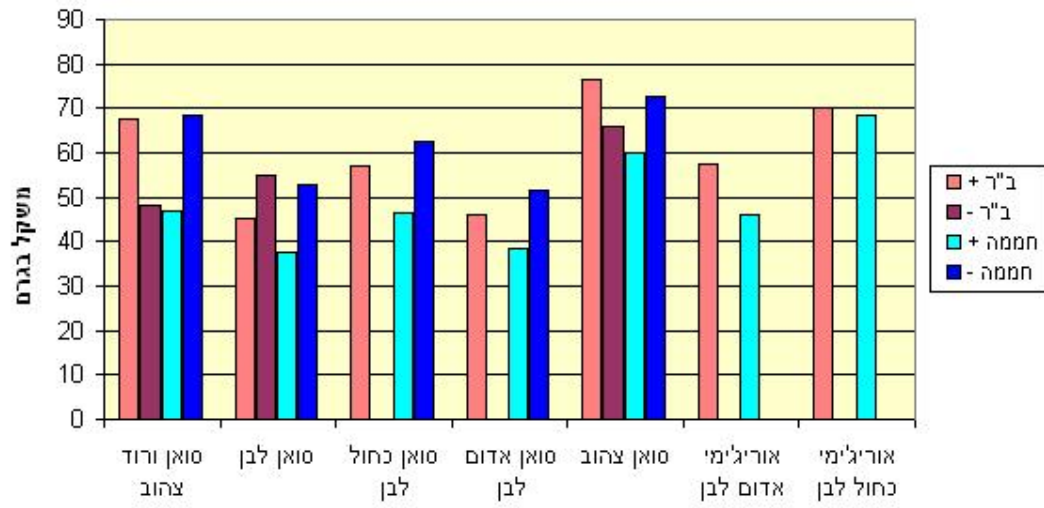
תרשים 1: השפעת הזן ובית הגידול על מספר הימים משתילה לפריחה



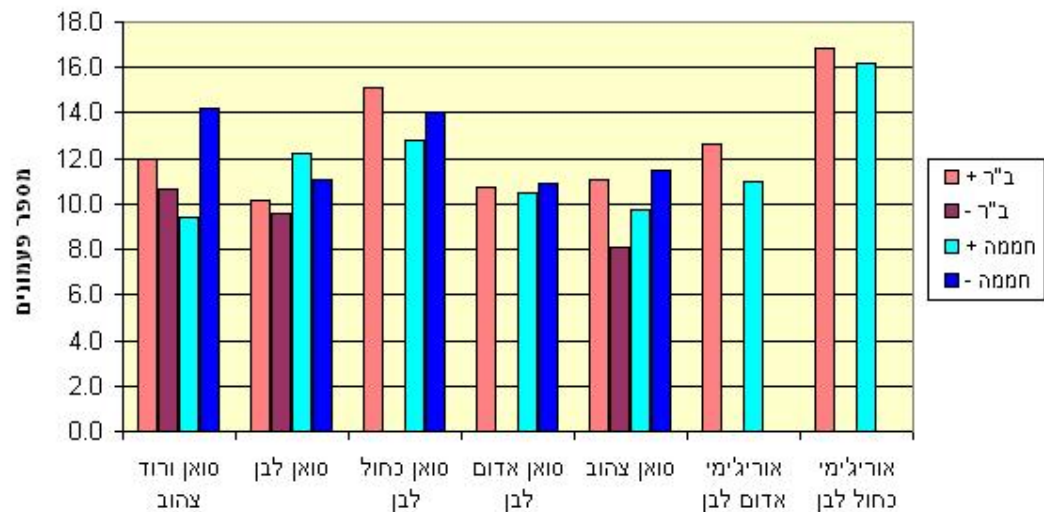
תרשים 2: השפעת הזן ובית הגידול על אורך הפרח



תרשים 3: השפעת הזן ובית הגידול על משקל הפרח



תרשים 4: השפעת הזן ובית הגידול על מספר הפעמונים בתפרחת



תרשים 5: השפעת הזן ובית הגידול על יכול הפרחים

